

vilde forhindre Theatrets Virksomhed, eller vilde lægge Hindringer i Veien for dets kunstneriske Virksomhed, vilde jeg ikke stemme derfor, men det tror jeg ikke vil blive Tilfældet. Jeg betragter det ganske som et finantsielt Skridt for at forhindre, at man senere skal komme til at øve et Tryk paa den lovgivende Myndighed, for at faae den til at gaa i en Retning, hvori den ellers ikke vilde gaa.

Octavius Hansen: Jeg kan ligesaa lidt som den høitærede Minister se, hvilken Forbindelse der er imellem Billethjoueriet og det Hensyn til Menigmands Liv, som blev fremhævet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen). Det er, som det ærede Minister udvirkede, aldeles klart, at Menigmand, eller, for at bruge et ved denne Gjenstand mere korrekt Udtryk, den mindre velstaaende Del af Samfundet, som ønsker at komme i Theatret, ikke kan have noget særligt Krav paa at se de store Kunststykker første, anden eller tredje Gang, de opføres. De maa se at lægge Baand paa deres Utaalmodighed og vente, indtil Stykkerne ere spillede saa mange Gange, at hele Verden kan faae dem at se til ordinære Priser. I Overrigt maa jeg fuldstændig give det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds Ret i de Udtalelser, han fremsførte imod Billethjoueriet, og jeg maa sige, at det undrede mig ikke saa lidt, at den ærede Minister virkelig i dette Dieblik kan være i Tvivl om, at der ved det kongelige Theater i meget vidt Omfang drives den Uffik, som ogsaa tidligere har været drevet, men som, efter de Erfaringer, jeg har gjort, i de sidste Aar er stegen meget betydelig, hvilket er en selvsølgelig Sag, da Besøget i Theatret i det Hele taget er steget saa stærkt i den senere Tid. Det Synspunkt, hvorfra jeg synes, at dette Forhold maa ses, er dog ikke saameget det af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds fremhævede; det er et ganske andet Synspunkt, nemlig Hensynet til Theatrets Økonomi. Theatrets Økonomi er bleven rost meget baade af den ærede Minister og af den ærede Ordfører, men jeg maa udtale, at det efter min Opfattelse er en meget slet Økonomi af det kongelige Theater, at det Dag for Dag laborer et ikke ubetydeligt Beløb gaa i Billethjouernes Lomme, medens det efter al Billighed burde gaa i det kongelige Theaters Lomme. Jeg havde oprigtig talt troet, at Theatrets Bestyrelse eller den høitærede Minister var kommen til det Resultat, at der slet ikke var Noget at gjøre ved Billethjoueriet, at det var en gammel Uffik, man ved forskjellige Midler, ved Politiets Hjælp osv. havde forsøgt at raade Bod paa, men at man var kommen til det Resultat, at det ikke lod sig forhindre. Efter hvad den ærede Minister udtalte om, at han har været ubefændt med, at Billethjoueriet drives, i alt Fald

i noget videre Omfang, nærer jeg imidlertid nu det Haab, at der virkelig kan raades Bod paa dette Onde, og jeg haaber altsaa, at den Underfølgelse, den ærede Minister har lovet at ville anfille, vil lede til, at der findes Midler, hvorved dette Onde kan fjernes. Naar man i det Hele taget taler om Økonomien ved det kongelige Theater og derved henviser til det gode Resultat, der er kommet frem, hvoraf jeg blandt andet skal fremhæve, at Indtægten af Forestillingerne er henved 33,000 Rd. større end Budgetteret, tror jeg dog ikke, man ubetinget kan rose Theaterbestyrelsen derfor. Jeg tror, at det, der hovedsagelig har ført til det større Besøg og den større Indtægt, er det større Liv, den større Luxus, som nu findes i Hovedstaden, den større Gvne og Lyst hos Publikum til at besøge Theatret, det større Besøg, som kommer fra Provindserne til Hovedstaden, og som hvert Aar bliver større, og endelig tilfældige Omstændigheder. Jeg, der har haft den Lykke, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds ikke har haft, fra min Ungdom af at kunne følge Theatret, har i det Mindste det bestemte Indtryk, at det forøgede Theaterbesøg i de senere Aar langt fra skyldes en forøget Tiltrækningskraft fra Theatrets Side enten ved en bedre Kvalitet af Stykkerne eller ved en større Skuespil-kunst, men at det hovedsagelig maa siges i et almindeligt Opvoing, som har fundet Sted i Landet, og i den større Gvne, som findes hos Publikum til at kunne unde sig den Nydelse, som Theatret giver. Jeg maa tværtimod sige, at jeg har det Indtryk, at, hvis det kongelige Theater vilde have gjort noget mere for at trække Publikum til sig, end det har gjort, vilde det økonomiske Resultat ogsaa have været meget bedre, end det er for Dieblicket; jeg tror, det kunde have gjort det, uden at tilfidefatte de kunstneriske Krav, som altid maa stilles til en Anstalt som det kongelige Theater. Det er imidlertid ikke min Hensigt ved disse Yttringer at komme ind paa en nærmere Undersøgelse af Theatrets æsthetiske Virksomhed, eller paa en Dokumentation af, hvad jeg her har sagt; dertil er Stedet ikke her. Det er naturligvis heller ikke min Hensigt at ville motiverere en Afstemning til Fordel for Mindretallets Forslag, men jeg har dog ikke troet, at den Ros der fra forskjellige Sider er ydet Theatrets Virksomhed, burde henstaa aldeles uimodsagt.

Hindenburg: Med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) kan jeg være fuldstændig enig i, at det maa være vor Opgave, at sætte Theaterprisen saaledes, at det bliver muligt for de Uformuende at komme i Theatret, og saafremt det kunde ventes, at det kunde naas ved Billethjoueriets Afstæffelse, skulde jeg være ganske enig med det ærede Medlem i, at det var Noget, som Ministeren i høj Grad burde have sin Opmærksomhed